

La flama de la llengua

El pi de Formentor

Mon cor estima un arbre! Més vell que l'olivera, més poderós que el roure, més verd que el taronger, conserva de ses fulles l'eterna primavera, i lluita amb les ventades que assalten la ribera, com un gegant guerrer.

No guaita per ses fulles la flor enamorada, no va la fontanella ses ombres a besar; mes Déu ungi d'aroma sa testa consagrada i li donà per terra l'esquerpa serralada, per font la immensa mar.

Quan lluny, damunt les ones, renaix la llum divina, no canta per ses branques l'ocell que encativam; el crit sublim escolta de l'àguila marina, o del voltor que puja sent l'ala gegantina remoure son fullam.

Del llim d'aquesta terra sa vida no sustenta; revinclia per les roques sa poderosa rel; té pluges i rosades i vents i llum ardenta; i, com un vell profeta, rep vida i s'alimenta de les amors del cel.

Arbre sublim! Del geni n'és ell la viva imatge: domina les muntanyes i aguaita l'infinit; per ell la terra es dura, mes besa son ramatge el cel que l'enamora, i té el llamp i l'oratge per glòria i per delit.

Oh, sí, que quan a lloure bramulen les ventades i sembla entre l'escuma que tombi el seu penyal, llavors ell riu i canta més fort que les onades i, vencedor, espolsa damunt les nuvolades sa cabellera real.

Arbre, mon cor t'enveja. Sobre la terra impura, com a penyora santa duré jo el teu record. Lluitar constant i vèncer, regnar sobre l'altura i alimentar-se i viure de cel i de llum pura ... O vida, o noble sort!

Amunt, ànima forta! Traspasa la boirada i arrela dins l'altura com l'arbre dels penyals. Veuràs caure a tes plantes la mar del món irada, i tes cançons tranquil·les niran per la ventada com l'au dels temporals. ♦

MIQUEL COSTA I LLOBERA

Clarobscur

Si anem observant l'evolució del català des del punt de vista sociolingüístic hi observem, certament, uns clarobscur. Voldriem, en aquesta pàgina editorial, resumir una part de tals clarobscur en tres grups de fets d'actualitat.

El primer grup és el del reconeixement del català en els àmbits jurídic-polítics dins els quals, per a bé i per a mal, estem inclosos: l'Estat espanyol i la Unió Europea.

Dins l'Estat espanyol, sembla que, amb la fi de l'època aznariana i el començament de l'època zapateriana, s'obren clarianes per a un efectiu reconeixement de la realitat plurinacional de l'Estat i, doncs, de la seva realitat plurilingüística. Bo i sabent que costarà, hem d'anar reclamant l'ús de la nostra llengua (i de les altres encara no reconegudes) al costat de la castellana en l'espai diguem-ne simbòlic: òrgans legislatius (Senat, on el tema ja és bastant madur, però també Corts), correus (naturalment, amb els segells), exèrcit, documentació (passaports, DNI, etc.), monedes, matrícules, etcètera.

Dins la Unió Europea, i aprofitant-nos de la menció constitucional al «respecte envers la diversitat lingüística» i a l'«atenció especial envers les llengües que siguin oficials en part d'un territori estatal», com també basant-nos en el nombre de catalanoparlants, superior al de parlants d'altres llengües oficials, així mateix hem d'anar reclamant el reconeixement del nostre idioma. En aquest sentit, abonem l'estratègia defensada per Lluís Jou, ex-director general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, en el seu article dins l'*Avui* del 30 de juny propassat.

El segon grup de fets d'actualitat que considerem és el que afecta la unitat de la llengua catalana. Hi ha, desgraciadament, en aquests moments unes certes tendències disgregadores. La nostra associació Llengua Nacional, en canvi, ha maldat sempre per la unitat. En aquest sentit, doncs, lamentem la crisi de l'Institut Ramon Llull (i desitgem que es resolgui, en la línia indicada per A. Badia i Margarit en el seu article dins l'*Avui* del 17 de juny), mentre que ens congratulem del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes atorgat enguany a l'escriptor valencià Joan Francesc Mira (fet que subratlla la unitat del nostre àmbit lingüístic i cultural) i fem costat a l'Institut d'Estudis Catalans quan defensa el terme *català* i prou per a la denominació científica del nostre idioma.

El tercer grup que ara destaquem pel que fa al seu caire de clarobscur és el de la immigració. Després de les diverses onades migratòries del segle XX, en aquests darrers anys n'estem sofrint una altra. Es tracta de molta gent que ve als Països Catalans des de terres on es parlen llengües diferents de la nostra. Sortosament, i a diferència del que passava durant l'època franquista, ara disposem d'alguns mecanismes d'integració importants: l'escola, l'administració local i autonòmica, alguns mitjans de comunicació de masses, etc. Evidentment, cal enfortir aquests mecanismes, crear-ne d'altres i, sobretot, anar fent calar en els catalanoparlants el missatge que som nosaltres els qui hem de fer natural i efectiu l'ús de la nostra llengua en tot el territori on històricament s'ha parlat. Existeix un dret a sortir de la misèria i, per tant, a emigrar a regions del planeta amb un nivell de vida més alt, però aquest dret s'ha de compaginar amb el manteniment de la identitat de l'espai d'acolliment. Confiam que, amb tacte i alhora fermesa, ho sabrem aconseguir. ♦